

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "การศึกษาพฤติกรรมการแก้ไขข้อผิดพลาดของนิสิตฝึกสอน ในการสอน วิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น" สรุปผลได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาพฤติกรรมการแก้ไขข้อผิดพลาดของนิสิตฝึกสอน ในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในด้านประเภทของข้อผิดพลาด และวิธีการแก้ไขข้อผิดพลาด

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นิสิตฝึกสอนชั้นปีที่ 4 วิชาเอกภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยเลือกสุ่มเฉพาะนิสิตฝึกสอน ที่สอนวิชาภาษาอังกฤษ ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ประจำปีภาคต้น ปีการศึกษา 2535 ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 35 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมการแก้ไขข้อผิดพลาด ซึ่งประกอบด้วย ประเภทของ ข้อผิดพลาด ที่นิสิตฝึกสอนมีพฤติกรรมการแก้ไข และพฤติกรรมการแก้ไขข้อผิดพลาดของนิสิตฝึกสอน สำหรับประเภทของข้อผิดพลาด ผู้วิจัยได้ตัดแปลงประเภทของข้อผิดพลาดตามแนวคิดของ ไมเคิล ลุยส์ และ จิมมี่ ฮิล (Michael Lewis and Jimmie Hill 1985 : 93-94) และ แครก ไชดรอน (Craig Chaudron 1986 : 66) ส่วนในรายละเอียดของข้อผิดพลาดในแต่ละประเภทนั้น ผู้วิจัยได้ยึดตามงานวิจัย และข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับข้อผิดพลาดของผู้เรียน ได้แก่ อรุณี ตันท์ศิริ (2523 : 62-64) สุภร เลหาพะพันธุ์ (2524 : 76-78) ทิพย์วรรณ จรรยาสุภาพ (2525 : 130-131) เอส พิต คอเดอร์ (S. Pit Corder 1974 : 123-124) และ

เครก ไชดรอง (Craig Chaudron 1986 : 68) สำหรับพฤติกรรมการแก้ไขข้อผิดพลาด ผู้วิจัยได้ดัดแปลงพฤติกรรมการแก้ไขข้อผิดพลาดตามแนวคิดของ ดิค ออลไรท์ (Dick Allwright 1975 : 102) จอห์น เอฟ ฟานส์โลว์ (John F. Fanselow 1977 : 585) และ เครก ไชดรอง (Craig Chaudron 1977 : 29-46) ผู้วิจัยนำแบบสังเกตพฤติกรรมดังกล่าวไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหา (Content Validity) และนำไปทดลองสังเกตพฤติกรรมการแก้ไขข้อผิดพลาด พร้อมทั้งบันทึกเสียงการสังเกตพฤติกรรมการแก้ไขข้อผิดพลาดของนิสิตฝึกสอน วิชาเอกภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 1 คน เป็นเวลา 2 คาบ เพื่อศึกษาปัญหาต่าง ๆ ในการใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการแก้ไขข้อผิดพลาดก่อนนำไปทดลองใช้ (Try Out) จากการทดลองผู้วิจัยไม่พบปัญหาใด ๆ จากนั้นผู้วิจัยหาความสอดคล้องของการสังเกตของผู้วิจัยกับผู้เชี่ยวชาญ โดยการพิจารณาวิเคราะห์ประเภทของข้อผิดพลาด และพฤติกรรมการแก้ไขข้อผิดพลาดจากเทปบันทึกภาพของการสอนของนิสิตฝึกสอน วิชาเอกภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 2 คน ซึ่งสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2533 คนละ 1 คาบ เมื่อมีความเห็นตรงกันแล้ว จากนั้นผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญจึงได้นำแบบสังเกตพฤติกรรมการแก้ไขข้อผิดพลาด ไปสังเกตการสอนของนิสิตฝึกสอนที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากรของการวิจัย จำนวน 2 คน ผู้สังเกตแต่ละคนบันทึกพฤติกรรมการแก้ไขข้อผิดพลาดจากการสอนจริง และจากเทปบันทึกเสียงลงในแบบสังเกตโดยมิได้ปรึกษากัน แล้วนำผลที่ได้มาหาค่าความเที่ยง โดยใช้สูตรการคำนวณของ สก็อต (Scott Formula) ได้ค่าความเที่ยงของการสังเกตระหว่างผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ .90, .91, .89 และ 1.00 ตามลำดับ และหาค่าความเที่ยงระหว่างการสังเกต 2 ครั้ง ของผู้วิจัยเอง ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .85

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำแบบสังเกตพฤติกรรมการแก้ไขข้อผิดพลาดและเทปบันทึกเสียง ไปสังเกตพฤติกรรมการแก้ไขข้อผิดพลาดของตัวอย่างประชากร จำนวน 35 คน คนละ 3 ครั้ง ๆ ละ 50 นาที รวมการสังเกตทั้งหมด จำนวน 105 ครั้ง ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์ประเภทของข้อผิดพลาด และพฤติกรรมการแก้ไขข้อผิดพลาด โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์คือ ค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ประเภทของข้อผิดพลาดที่นิสิตฝึกสอนมีพฤติกรรมกำกวม

จากการสังเกตพฤติกรรมกำกวมข้อผิดพลาด ตามประเภทของข้อผิดพลาด พบว่า นิสิตฝึกสอนมีพฤติกรรมกำกวมข้อผิดพลาดด้วยวาจา คิดเป็นร้อยละสูงสุดในการกำกวมข้อผิดพลาดประเภทการนำภาษาไปใช้ให้เหมาะสม พฤติกรรมกำกวมข้อผิดพลาดคิดเป็นร้อยละ รองลงมาได้แก่ การกำกวมข้อผิดพลาดประเภทคำศัพท์ และพฤติกรรมกำกวมข้อผิดพลาด คิดเป็นร้อยละน้อยที่สุด ได้แก่ การกำกวมข้อผิดพลาดประเภทการออกเสียง

2. พฤติกรรมกำกวมข้อผิดพลาดที่นิสิตฝึกสอนมีพฤติกรรมกำกวมในแต่ละประเภทของข้อผิดพลาด

2.1 ประเภทการออกเสียง จากการสังเกตพฤติกรรมกำกวมข้อผิดพลาด พบว่า นิสิตฝึกสอนมีพฤติกรรมกำกวมเพิกเฉยต่อข้อผิดพลาดมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ พฤติกรรมการให้คำตอบที่ถูกต้องทันที และพฤติกรรมที่นิสิตฝึกสอนไม่ได้ใช้กำกวม ได้แก่ พฤติกรรมการปรับคำถามให้ง่ายขึ้น พฤติกรรมเว้นระยะให้ผู้เรียนคิดก่อนการกำกวมข้อผิดพลาด และพฤติกรรมประเมินความเข้าใจ

2.2 ประเภทคำศัพท์ จากการสังเกตพฤติกรรมกำกวมข้อผิดพลาด พบว่า นิสิตฝึกสอนมีพฤติกรรมชี้แนะให้ผู้เรียนกำกวมข้อผิดพลาดมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ พฤติกรรมการอธิบายเพิ่มเติม และพฤติกรรมที่นิสิตฝึกสอนไม่ได้ใช้กำกวม ได้แก่ พฤติกรรมการปรับคำถามให้ง่ายขึ้น และพฤติกรรมประเมินความเข้าใจ

2.3 ประเภทไวยากรณ์ จากการสังเกตพฤติกรรมกำกวมข้อผิดพลาด พบว่า นิสิตฝึกสอนมีพฤติกรรมให้คำตอบที่ถูกต้องทันทีมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ พฤติกรรมการชี้แนะให้ผู้เรียนกำกวมข้อผิดพลาด และพฤติกรรมที่นิสิตฝึกสอนไม่ได้ใช้กำกวม ได้แก่ พฤติกรรมการปรับคำถามให้ง่ายขึ้น และพฤติกรรมประเมินความเข้าใจ

2.4 ประเภทเนื้อหา จากการสังเกตพฤติกรรมกำกวมข้อผิดพลาด พบว่า นิสิตฝึกสอนมีพฤติกรรมชี้แนะให้ผู้เรียนกำกวมข้อผิดพลาดมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ พฤติกรรมการพูดซ้ำข้อผิดพลาด และพฤติกรรมกำกวมข้อผิดพลาดที่นิสิตฝึกสอนไม่ได้ใช้ ได้แก่ พฤติกรรมการชมเชยเมื่อผู้เรียนกำกวมข้อผิดพลาดได้ถูกต้อง และพฤติกรรมประเมินความเข้าใจ

2.5 ประเภทการนำภาษาไปใช้ให้เหมาะสม จากการสังเกตพฤติกรรม แก้ไขข้อผิดพลาด พบว่า นิสิตฝึกสอนมีพฤติกรรมการพูดซ้ำข้อผิดพลาดมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ พฤติกรรมการชี้แนะให้ผู้เรียนแก้ไขข้อผิดพลาด พฤติกรรมการอธิบายเพิ่มเติม พฤติกรรมการให้คำตอบที่ถูกต้องทันที และพฤติกรรมที่นิสิตฝึกสอนไม่ได้ใช้แก้ไข ได้แก่ พฤติกรรมการปรับคำถามให้ง่ายขึ้น พฤติกรรมการเว้นระยะให้ผู้เรียนคิดก่อนแก้ไขข้อผิดพลาด พฤติกรรมการชมเชยเมื่อผู้เรียนแก้ไขข้อผิดพลาดได้ถูกต้อง และพฤติกรรมการประเมินความเข้าใจ

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยดังกล่าวสามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ของ นิสิตฝึกสอนในการแก้ไขข้อผิดพลาดของผู้เรียนตามประเภทของข้อผิดพลาด พบว่า นิสิตฝึกสอนมี พฤติกรรมการแก้ไขข้อผิดพลาดประเภทการนำภาษาไปใช้ให้เหมาะสมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นิสิตฝึกสอนได้รับการฝึกฝนให้สอนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งแนวการสอนดังกล่าวเน้นความสำคัญของการนำภาษาไปใช้ให้เหมาะสมกับสังคม และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา นอกจากนี้แบบเรียนที่นิสิตฝึกสอนใช้สอน ส่วนใหญ่เป็นแบบเรียนที่เน้นเนื้อหา ตามแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารทั้งสิ้น อาทิเช่น English for a Changing World, Discovery เป็นต้น ซึ่งการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น ภาษาที่ใช้ในการสื่อสารเป็นภาษาในระดับข้อความ (Discourse) ไม่ใช่ระดับประโยค ถึงแม้ว่า ข้อความต้องประกอบด้วย ประโยคและประโยคแต่ละประโยคต้องประกอบไปด้วยส่วนย่อยของประโยค เช่น เสียง ศัพท์ โครงสร้าง แต่การเข้าใจความหมายของแต่ละประโยค และส่วนย่อยของ ประโยคไม่ช่วยให้สามารถเข้าใจความหมายของข้อความ หรือการสื่อความหมายของสิ่งที่ต้องการ จะสื่อออกมาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะความหมายของข้อความขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ เกี่ยวเนื่องกันระหว่างประโยค หรือถ้อยคำในข้อความนั้นเป็นสำคัญ (อรุณี วิริยะจิตรา 2532 : 60) เมื่อนิสิตฝึกสอนตระหนักถึงความสำคัญของการนำภาษาไปใช้ดังกล่าว ครั้นผู้เรียน เกิดข้อผิดพลาดประเภทนี้ นิสิตฝึกสอนจึงมีพฤติกรรมการแก้ไขข้อผิดพลาดดังกล่าวมากที่สุด

ส่วนประเภทของข้อผิดพลาดที่นิสิตฝึกสอนมีพฤติกรรมการแก้ไข
 รองลงมา ได้แก่ ประเภทคำศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 94.16 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ
 แอน อี ชุน และคณะ (Ann E. Chun et al. 1982 : 537-547) ที่พบว่า เจ้าของภาษามี
 พฤติกรรมการแก้ไขข้อผิดพลาดประเภทคำศัพท์ (Vocabulary Errors) บ่อยครั้งมากกว่า
 ข้อผิดพลาดประเภทโครงสร้าง (Syntactic Errors) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตฝึกสอนเล็งเห็น
 ถึงความสำคัญของคำศัพท์ เนื่องจากคำศัพท์เป็นตัวแทนของความหมายที่ผู้เรียนต้องการสื่อสารให้
 เข้าใจซึ่งกันและกัน (สำออง หิรัญบุรณะ 2535 : 3)

สำหรับประเภทของข้อผิดพลาดที่นิสิตฝึกสอนมีพฤติกรรมการแก้ไข
 น้อยที่สุด ได้แก่ ประเภทการออกเสียง คิดเป็นร้อยละ 56.45 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตฝึกสอน
 เห็นความสำคัญของการนำภาษาไปใช้ให้เหมาะสม จึงมีความเห็นว่า ข้อผิดพลาดของผู้เรียน
 ประเภทการออกเสียง เช่น พยัญชนะหรือสระ เป็นส่วนย่อยของภาษา จึงไม่จำเป็นต้องแก้ไข
 ข้อผิดพลาดทุกครั้ง เนื่องจากการแก้ไขข้อผิดพลาดดังกล่าว จะไปขัดจังหวะการสื่อสารของผู้เรียน
 จากงานวิจัยของ อาร์นัลโฟ รามิเรซ และ เนลลี สโตรมควิสท์ (Arnulfo Ramirez and
 Nelly Stromquist 1979 : 145-148) พบว่า พฤติกรรมการแก้ไขข้อผิดพลาดเล็ก ๆ น้อย ๆ
 เกี่ยวกับประเภทการออกเสียงของผู้เรียน เป็นพฤติกรรมการสอนที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับ
 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้น นิสิตฝึกสอนจึงมีพฤติกรรมการแก้ไขข้อผิดพลาดประเภท
 การออกเสียงน้อยที่สุด

2. จากการสังเกตพฤติกรรมขณะการแก้ไขข้อผิดพลาดประเภทการออกเสียง
 พบว่า นิสิตฝึกสอนมีพฤติกรรมการเพิกเฉยต่อข้อผิดพลาดของผู้เรียนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ
 43.55 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จอห์น เอฟ ฟานเซลโลว์ (John F. Fanselow 1977 :
 583-593) ที่ศึกษาประเภทของข้อผิดพลาดของผู้เรียนและพฤติกรรมการแก้ไขข้อผิดพลาดของครู
 ผู้สอน พบว่า ผู้เรียนมีข้อผิดพลาดประเภทการออกเสียงมาก คิดเป็นร้อยละ 28 และพฤติกรรม
 การแก้ไขข้อผิดพลาดที่ครูผู้สอนใช้มากที่สุด ได้แก่ พฤติกรรมการเพิกเฉยต่อข้อผิดพลาดของผู้เรียน
 การที่นิสิตฝึกสอนมีพฤติกรรมการเพิกเฉยต่อข้อผิดพลาด ประเภทการออกเสียงมากที่สุด อาจเป็น
 เพราะนิสิตฝึกสอนตระหนักดีว่า การฝึกผู้เรียนในการออกเสียงภาษาอังกฤษให้ถูกต้อง จำเป็นต้อง
 ใช้เวลา ผู้เรียนไม่สามารถออกเสียงให้ถูกต้องได้ทันทีที่ฝึก อีกประการหนึ่ง ความสามารถในการ
 การสื่อสารควรเน้นที่ความสามารถในการใช้ภาษาสื่อความหมายให้เหมาะสมมากกว่าความ

สามารถในการใช้ข้อสรุปย่อๆ เช่น การออกเสียง และการที่นิสิตฝึกสอนมีพฤติกรรม การแก้ไขข้อผิดพลาดประเภทการออกเสียง โดยการเพิกเฉยต่อข้อผิดพลาดของผู้เรียนมากที่สุด อาจเนื่องจากนิสิตฝึกสอนยังไม่มีความรู้มากพอเกี่ยวกับการแก้ไขข้อผิดพลาดประเภทการออกเสียง ทั้งยังขาดประสบการณ์ในการสอน นอกจากนี้ กลุ่มโรงเรียนที่ผู้วิจัยไปทำการสังเกตนั้น เป็น โรงเรียนขนาดใหญ่ แต่ละห้องเรียนมีผู้เรียน ประมาณ 50-60 คน ประกอบกับสภาพห้องเรียนใน บางโรงเรียนเป็นห้องเรียนชั่วคราวที่ติดกัน ทำให้เกิดเสียงรบกวนกันได้ ดังนั้น เมื่อผู้เรียนเกิด ข้อผิดพลาดในประเภทการออกเสียง นิสิตฝึกสอนอาจจะไม่ได้ยินสิ่งที่ผู้เรียนพูดผิดทั้งหมด จึงเป็น เหตุให้นิสิตฝึกสอนเพิกเฉยต่อข้อผิดพลาดของผู้เรียนมากที่สุด เมื่อ เกิดข้อผิดพลาดประเภทการ ออกเสียง

ส่วนพฤติกรรมแก้ไขข้อผิดพลาดที่นิสิตฝึกสอนใช้แก้ไขข้อผิดพลาด ประเภทการออกเสียง รองลงมา ได้แก่ การให้คำตอบที่ถูกต้องทันที คิดเป็นร้อยละ 26.04 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการออกเสียงให้ถูกต้อง เป็นเพียงจุดประสงค์ย่อยของการสอน ในการสอนแต่ ละจุดประสงค์ของการสอน จะมุ่งที่การสื่อสาร นิสิตฝึกสอนตระหนักดีว่า นอกจากตนเองต้องสอน เรื่องการออกเสียงให้ถูกต้องแล้ว ยังมีองค์ประกอบของภาษาอื่น ๆ ที่ต้องสอนอีก เพื่อช่วยให้ ผู้เรียนสื่อสารได้ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ นิสิตฝึกสอนจึงมีความเร่งรีบ เพื่อที่จะสอนให้ทันตาม เนื้อหาที่กำหนดไว้ในแผนการสอน และยังคงสอนในชั่วโมงถัดไป ดังนั้น นิสิตฝึกสอนจึงไม่มีเวลา ที่จะแก้ไขข้อผิดพลาดของผู้เรียน จึงเป็น เหตุให้นิสิตฝึกสอนให้คำตอบที่ถูกต้องทันที

สำหรับพฤติกรรมแก้ไขข้อผิดพลาดที่นิสิตฝึกสอนไม่ได้ใช้แก้ไข ข้อผิดพลาดประเภทการออกเสียง ได้แก่ ปรับคำถามให้ง่ายขึ้น เว้นระยะให้ผู้เรียนคิดก่อนแก้ไข ข้อผิดพลาด และการประเมินความเข้าใจ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะความเร่งรีบ เพื่อที่จะสอนให้ทัน ตามเนื้อหาที่ได้กำหนดไว้ตามแผนการสอนดังกล่าว ดังนั้น นิสิตฝึกสอนจึงไม่ได้ใช้พฤติกรรมเหล่านี้ แก้ไขข้อผิดพลาดประเภทการออกเสียง เนื่องจากพฤติกรรมแก้ไขข้อผิดพลาดดังกล่าว ต้องการเวลาในการแก้ไขมากกว่าการให้คำตอบที่ถูกต้องทันที

3. จากการสังเกตพฤติกรรมของการแก้ไขข้อผิดพลาดประเภทคำศัพท์ พบว่า นิสิตฝึกสอนมีพฤติกรรมชี้แนะให้ผู้เรียนแก้ไขข้อผิดพลาดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19.71 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ นิสิตฝึกสอนได้รับการฝึกในรายวิชาพฤติกรรมกรเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ให้สอนคำศัพท์โดยการชี้แนะให้ผู้เรียน ไม่ให้บอกความหมายโดยการแปล หรือให้คำตอบทันที เมื่อผู้เรียนเกิดข้อผิดพลาดประเภทคำศัพท์ นิสิตฝึกสอนจึงนำวิธีการชี้แนะดังกล่าวมาใช้ในการแก้ไขข้อผิดพลาดประเภทคำศัพท์ด้วย ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นพฤติกรรมแก้ไขข้อผิดพลาด

ที่ดี ตามความเห็นของนักการศึกษาหลายท่าน อาทิเช่น เฮกเตอร์ แฮมเมอร์ลี (Hector Hammerly 1982 : 280-281) โจเอล ซี วอลซ์ (Joel C. Walz 1982 : 17-26) มาร์ค บาร์แตรัม และ ริชาร์ด วอลตัน (Mark Bartram and Richard Walton 1991 : 41-63) มีความเห็นพ้องกันว่า ในการแก้ไขข้อผิดพลาดนั้น อันดับแรกที่ครูผู้สอนควรจะทำคือ การชี้แนะให้ผู้เรียนที่ใช้ภาษาผิด ได้แก้ไขข้อผิดพลาดด้วยตนเองก่อน เพราะอาจทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ข้อความที่ถูกต้องได้ ทั้งยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และมีแรงจูงใจมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผลการวิจัยของ สมพิศ ป. สัตยารักษ์ (2534 : 359-362) พบว่าการชี้แนะให้ผู้เรียนแก้ไขข้อผิดพลาดด้วยตนเอง เป็นพฤติกรรมที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านภาษาศาสตร์สังคม

ส่วนพฤติกรรมการแก้ไขข้อผิดพลาดที่นิสิตฝึกสอนใช้แก้ไขข้อผิดพลาด ประเภทคำศัพท์รองลงมา ได้แก่ การอธิบายเพิ่มเติม คิดเป็นร้อยละ 18.21 ซึ่งใกล้เคียงกับการชี้แนะให้ผู้เรียนแก้ไขข้อผิดพลาด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การเรียนรู้คำศัพท์บางประเภท โดยเฉพาะคำศัพท์ที่เป็นนามธรรม และคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ผู้เรียนอาจไม่สามารถเดาความหมายของคำศัพท์จากการชี้แนะของนิสิตฝึกสอนได้ทันที นิสิตฝึกสอนจำเป็นต้องให้คำอธิบายเพิ่มเติม จากการสังเกตของผู้วิจัยเอง พบว่า เมื่อนิสิตฝึกสอนมีพฤติกรรมการชี้แนะให้ผู้เรียนแก้ไขข้อผิดพลาดแล้ว ผู้เรียนยังไม่สามารถแก้ไขข้อผิดพลาดของตนเองได้ นิสิตฝึกสอนจึงให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณลักษณะ หรือคุณสมบัติของคำศัพท์นั้น ๆ จากสาเหตุดังกล่าว ทำให้ นิสิตฝึกสอนมีพฤติกรรมการแก้ไขข้อผิดพลาดประเภทคำศัพท์ด้วยพฤติกรรมนี้ เป็นลำดับรองลงมา

สำหรับพฤติกรรมการแก้ไขข้อผิดพลาดที่นิสิตฝึกสอนไม่ได้ใช้แก้ไขข้อผิดพลาดประเภทคำศัพท์ ได้แก่ การปรับคำถามให้ง่ายขึ้น และการประเมินความเข้าใจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพฤติกรรมการแก้ไขทั้ง 2 พฤติกรรมนี้ ต้องใช้เวลาในการแก้ไข แต่นิสิตฝึกสอนไม่มีเวลาที่จะแก้ไขข้อผิดพลาด เพราะต้องรีบสอนให้ทันบทเรียน อีกประการหนึ่ง การปรับเปลี่ยนคำถามจากที่ได้เตรียมไว้ หรือถามคำถามเพิ่มเติมเพื่อประเมินความเข้าใจ นิสิตฝึกสอนจำเป็นต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี ดังนั้น นิสิตฝึกสอนจึงไม่ได้ใช้พฤติกรรมการแก้ไขข้อผิดพลาด 2 พฤติกรรมนี้แก้ไขข้อผิดพลาดประเภทคำศัพท์ของผู้เรียน

4. จากการสังเกตพฤติกรรมของการแก้ไขข้อผิดพลาดประเภทไวยากรณ์ พบว่า นิสิตฝึกสอนมีพฤติกรรมการให้คำตอบที่ถูกต้องแก่ผู้เรียนทันทีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.65 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยจำนวนมาก อาทิเช่น งานวิจัยของ รุช แอล แคทคาร์ท และ จูดี บี ออลเซ็น (Ruth L. Cathcart and Judy B. Olsen 1976 : 41-53) จอห์น เอฟ แฟนสโลว์ (John F. Fanselow 1977 : 583-593) แนนซี จอห์นสัน นีสตรอม (Nancy Johnson Nystrom 1983 : 169-189) แอนดรา ลีโอ (Andra Leo 1986 : 37-44) และสุปรามานียัน เอ นัมเบียร์ (Subramaniyan A. Nambiar 1991 : 222-229) ที่พบว่า เมื่อผู้เรียนเกิดข้อผิดพลาดประเภทไวยากรณ์ พฤติกรรมการแก้ไขข้อผิดพลาดที่ครูผู้สอน นิยมปฏิบัติมากที่สุด คือ การให้คำตอบที่ถูกต้องทันที การที่นิสิตฝึกสอนมีพฤติกรรมการแก้ไขข้อผิดพลาดประเภทไวยากรณ์ โดยการให้คำตอบที่ถูกต้องทันที อาจเป็นเพราะว่า นิสิตฝึกสอนตระหนักถึงความสำคัญของไวยากรณ์ และต้องการให้ผู้เรียนได้ใช้รูปแบบของภาษาได้ถูกต้องทันที อย่างไรก็ตาม พฤติกรรมการแก้ไขข้อผิดพลาด โดยการให้คำตอบที่ถูกต้องทันทีแก่ผู้เรียนนั้น วาสนา โกวิทยา (2525 : 295) และ ออเดรย์ แอล ไรท์ (Audrey L. Wright 1975 : 338) ได้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า เมื่อผู้เรียนมีข้อผิดพลาด ไม่ว่าจะ เป็นข้อผิดพลาดประเภทการออกเสียงหรือไวยากรณ์ ครูผู้สอนไม่ควรเริ่มอธิบายสิ่งที่ผู้เรียนพูดผิดทันที ซึ่งสอดคล้องกับ คำกล่าวของ เฮคเตอร์ แฮมเมอร์ลี (Hector Hammerly 1982 : 280-281) ที่ว่า "ครูผู้สอนไม่ควรให้ข้อความที่ถูกต้องทันทีที่ผู้เรียนมีข้อผิดพลาด โดยให้ผู้เรียนเลียนแบบ เพราะการเลียนแบบข้อความ หรือคำพูดนั้นเป็นกระบวนการที่น่าเบื่อ"

ส่วนพฤติกรรมการแก้ไขข้อผิดพลาดที่นิสิตฝึกสอนใช้แก้ไขข้อผิดพลาดประเภทไวยากรณ์ รองลงมา ได้แก่ การชี้แนะให้ผู้เรียนแก้ไขข้อผิดพลาด คิดเป็นร้อยละ 20.05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการให้คำตอบที่ถูกต้องทันทีเกี่ยวกับไวยากรณ์บางเรื่อง ผู้เรียนอาจจะยังสับสนไม่เข้าใจเหตุผลของกฎเกณฑ์การใช้ ผู้สอนจึงต้องให้การชี้แนะเพิ่มเติม จากการสังเกตการเรียนการสอนของผู้วิจัยพบว่า เมื่อนิสิตฝึกสอนให้คำตอบที่ถูกต้องทันที เพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดประเภทไวยากรณ์ของผู้เรียนแล้ว ผู้เรียนยังคงไม่เข้าใจ หรือยังคงสับสนเกี่ยวกับข้อผิดพลาดของตนเอง นิสิตฝึกสอนมักจะให้การชี้แนะ เพื่อให้ผู้เรียนตอบสนองอีกครั้งหนึ่ง เช่น เมื่อผู้เรียนไม่เติม "es" ตอนท้ายกริยา "go" ในประโยค Leons goes. นิสิตฝึกสอนมีพฤติกรรมการแก้ไขข้อผิดพลาดโดยการให้คำตอบที่ถูกต้องทันที แต่ผู้เรียนยังไม่แน่ใจว่าคำตอบนั้นถูกต้อง ดังนั้น นิสิตฝึกสอนจึงมีพฤติกรรมการแก้ไขข้อผิดพลาด โดยการชี้แนะว่า "Leons" เป็นเอกพจน์ บุรุษที่ 3 กริยาต้องทำอย่างไร เพื่อช่วยให้ผู้เรียนแก้ไขข้อผิดพลาดดังกล่าวได้ถูกต้อง

สำหรับพฤติกรรมกำเริบของข้อผิดพลาดที่นิสิตฝึกสอนไม่ได้ใช้แก้ไข ข้อผิดพลาดประเภทไวยากรณ์ได้แก่ การปรับคำถามให้ง่ายขึ้น และการประเมินความเข้าใจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการสอน นิสิตฝึกสอนต้องใช้ภาษาอังกฤษ เมื่อผู้เรียนเกิดข้อผิดพลาดประเภทไวยากรณ์ นิสิตฝึกสอนไม่ยอมปรับเปลี่ยนรูปแบบของคำถามที่เตรียมไว้ เพราะเกรงว่าตนเองจะตั้งคำถามผิดไวยากรณ์ และการที่นิสิตฝึกสอนไม่ใช้พฤติกรรมกำเริบของข้อผิดพลาดโดยการประเมินความเข้าใจ อาจเป็นเพราะคิดว่า เมื่อผู้เรียนผู้หนึ่งให้คำตอบที่ถูกต้องเกี่ยวกับไวยากรณ์แล้ว ไม่มีความจำเป็นต้องประเมินความเข้าใจของผู้เรียนคนอื่น ๆ เพื่อให้ได้คำตอบที่ถูกต้องในรูปแบบเดียวกันอีก

5. จากการสังเกตพฤติกรรมของการแก้ไขข้อผิดพลาดประเภทเนื้อหา พบว่า นิสิตฝึกสอนมีพฤติกรรมกำเริบให้ผู้เรียนแก้ไขข้อผิดพลาดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20.22 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รุช แคธคาร์ท และ จูดี ออลเซ็น (Ruth Cathcart and Judy Olsen 1976 : 41-53) พบว่า ครูผู้สอนพึงพอใจกับพฤติกรรมกำเริบของข้อผิดพลาดประเภทเนื้อหา โดยการบอกอ้อม ๆ หรือการชี้แนะ เพื่อให้ผู้เรียนแก้ไขข้อผิดพลาดด้วยตนเองมากกว่า การบอกโดยตรง เนื่องจากพฤติกรรมกำเริบของข้อผิดพลาด โดยการชี้แนะให้ผู้เรียนแก้ไขข้อผิดพลาดประเภทเนื้อหานั้น ช่วยให้ผู้เรียนทราบว่า ข้อผิดพลาดของตนเองคืออะไร และสามารถเข้าใจข้อผิดพลาดได้ด้วยตนเอง นอกจากนั้นการชี้แนะยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีแรงจูงใจมากยิ่งขึ้นด้วย ดังนั้น นิสิตฝึกสอนจึงใช้พฤติกรรมนี้แก้ไขข้อผิดพลาดมากที่สุด

ส่วนพฤติกรรมกำเริบของข้อผิดพลาดที่นิสิตใช้แก้ไขข้อผิดพลาดประเภทเนื้อหา รองลงมาได้แก่ การพูดซ้ำข้อผิดพลาด คิดเป็นร้อยละ 15.75 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นิสิตฝึกสอนมีความตระหนักดีว่า การแก้ไขข้อผิดพลาดที่ดีนั้น ครูผู้สอนควรให้ผู้เรียนเป็นผู้แก้ไขข้อผิดพลาดเอง เมื่อผู้เรียนตอบคำถามไม่ถูกต้อง หรือไม่ตรงประเด็น นิสิตฝึกสอนต้องการเตือนให้ผู้เรียนทราบว่า ผู้เรียนมีข้อผิดพลาด และให้ผู้เรียนพยายามแก้ไขข้อผิดพลาดนั้นอีกครั้งหนึ่ง นิสิตฝึกสอนจึงพูดซ้ำข้อผิดพลาดของผู้เรียน

สำหรับพฤติกรรมกำเริบของข้อผิดพลาดที่นิสิตฝึกสอนไม่ได้ใช้แก้ไข ข้อผิดพลาดประเภทเนื้อหา ได้แก่ การชมเชยเมื่อผู้เรียนแก้ไขข้อผิดพลาดได้ถูกต้อง และ การประเมินความเข้าใจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการชมเชยหรือการสนับสนุนให้กำลังใจนั้น นิสิตฝึกสอนคิดว่าการแสดงออกโดยไม่ใช้วาจา (Non-Verbal) เช่น การยิ้มหรือการพยักหน้า เมื่อผู้เรียนแก้ไขข้อผิดพลาดได้ถูกต้อง ก็เป็นการเพียงพอแล้ว และจากงานวิจัยของ ทองบอน ชินวงศ์



(2530 :55) พฤติกรรมการชมเชยด้วยวาจาของครูผู้สอนนั้น เกิดขึ้นน้อยมาก คือ เกิดขึ้นเพียงร้อยละ .61 เท่านั้น ส่วนการประเมินความเข้าใจ เป็นพฤติกรรมการแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น หลังจากผู้เรียนตอบคำถามของนิสิตฝึกสอน กล่าวคือ เป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับปริมาณหรือคุณภาพของคำตอบของผู้เรียนเกี่ยวกับเนื้อหา นั้น ๆ จากการสังเกตการเรียนการสอน พบว่า เมื่อนิสิตฝึกสอนให้การชี้แนะ หรือพูดซ้ำข้อผิดพลาดของผู้เรียนแล้ว และผู้เรียนสามารถแก้ไขข้อผิดพลาดของตนเองได้ นิสิตฝึกสอนอาจคิดว่าไม่จำเป็นต้องประเมินความเข้าใจ หรือตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบของผู้เรียนอีก

6. จากการสังเกตพฤติกรรมของการแก้ไขข้อผิดพลาดประเภทการนำภาษาไปใช้ให้เหมาะสม พบว่า นิสิตฝึกสอนมีพฤติกรรมการพูดซ้ำข้อผิดพลาดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.81 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการนำภาษาไปใช้ให้เหมาะสมนั้น ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้เลือกใช้ภาษาด้วยตนเอง ให้ตรงกับจุดประสงค์ที่ตนเองต้องการจะสื่อสาร และให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่ตนเองมีส่วนเกี่ยวข้อง อีกประการหนึ่ง การที่นิสิตฝึกสอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาให้เหมาะสมได้นั้น ผู้เรียนต้องได้รับการฝึกฝนการใช้ภาษามากพอสมควร เมื่อผู้เรียนมีข้อผิดพลาดในด้านการใช้ภาษา นิสิตฝึกสอนจึงใช้การพูดซ้ำข้อผิดพลาด ซึ่งนิสิตฝึกสอนคิดว่า เป็นพฤติกรรมที่เพียงพอแล้วที่จะช่วยให้ผู้เรียนแก้ไขข้อผิดพลาดได้เอง และการพูดซ้ำข้อผิดพลาดก็เป็นพฤติกรรมหนึ่ง ที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนแก้ไขข้อผิดพลาดด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพด้วย (Craig Chaudron 1977 : 41)

ส่วนพฤติกรรมการแก้ไขข้อผิดพลาดที่นิสิตฝึกสอนใช้แก้ไขข้อผิดพลาดประเภทการนำภาษาไปใช้ให้เหมาะสม รองลงมา ได้แก่ การชี้แนะให้ผู้เรียนแก้ไขข้อผิดพลาด การอธิบายเพิ่มเติม และการให้คำตอบที่ถูกต้องทันที ทั้งนี้อาจเป็นเพราะข้อผิดพลาดประเภทการนำภาษาไปใช้ให้เหมาะสม อันประกอบด้วย การใช้ภาษาให้เหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และการใช้ภาษาระดับข้อความ (Discourse) เป็นเรื่องยาก จำเป็นต้องใช้พฤติกรรมการแก้ไขข้อผิดพลาดหลายพฤติกรรมประกอบกัน ดังที่ จอห์น เอฟ แฟนสโลว์ (John F. Fansleow 1985 : 583-593) พบว่า ครูผู้สอนมักจะแก้ไขข้อผิดพลาดด้วยพฤติกรรม 2 พฤติกรรมพร้อม ๆ กัน จากการสังเกตการเรียนการสอนของผู้วิจัยเอง พบว่า เมื่อผู้เรียนเกิดข้อผิดพลาดประเภทการนำภาษาไปใช้ให้เหมาะสม ครั้นนิสิตฝึกสอนพูดซ้ำข้อผิดพลาด เพื่อให้ผู้เรียนแก้ไขข้อผิดพลาดด้วยตนเองแล้ว ผู้เรียนยังไม่สามารถแก้ไขได้ นิสิตฝึกสอนจึงชี้แนะให้ผู้เรียนแก้ไขข้อผิดพลาดอีกครั้งหนึ่ง ถ้ายังคงแก้ไขข้อผิดพลาดไม่ได้ นิสิตฝึกสอนจึงอธิบายให้ข้อมูล

เพิ่มเติม อย่างไรก็ตาม ถ้าผู้เรียนยังคงแก้ไขข้อผิดพลาดนั้นไม่ได้อีก บางครั้งนิสิตฝึกสอนอาจต้องให้คำตอบที่ถูกต้องทันที เพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดของผู้เรียน

สำหรับพฤติกรรมแก้ไขข้อผิดพลาดที่นิสิตฝึกสอนไม่ได้ใช้แก้ไข

ข้อผิดพลาดประเภทการนำภาษาไปใช้ให้เหมาะสม ได้แก่ การปรับคำถามให้ง่ายขึ้น การเว้นระยะให้ผู้เรียนคิดก่อนแก้ไข การชมเชยเมื่อผู้เรียนแก้ไขข้อผิดพลาดได้ถูกต้อง และการประเมินความเข้าใจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโอกาสที่ผู้เรียนจะได้ใช้ภาษาให้เหมาะสมในห้องเรียนมีไม่มากนัก จึงทำให้ข้อผิดพลาดประเภทนี้เกิดขึ้นไม่มาก จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า เมื่อนิสิตฝึกสอนได้ใช้พฤติกรรมการพูดซ้ำข้อผิดพลาดและพฤติกรรมการชี้แนะให้ผู้เรียนแก้ไขข้อผิดพลาดแล้ว ผู้เรียนมักสามารถแก้ไขข้อผิดพลาดได้ด้วยตนเอง จึงอาจเป็นเหตุให้นิสิตฝึกสอนไม่ได้ใช้พฤติกรรมเหล่านี้แก้ไขข้อผิดพลาดประเภทการนำภาษาไปใช้ให้เหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยพบว่า นิสิตฝึกสอนยังไม่ได้นำเอาพฤติกรรมแก้ไขข้อผิดพลาดบางพฤติกรรม เช่น การปรับคำถามให้ง่ายขึ้น การชมเชยเมื่อผู้เรียนแก้ไขข้อผิดพลาดได้ถูกต้อง และประเมินความเข้าใจ เป็นต้น มาแก้ไขข้อผิดพลาดของผู้เรียน ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวเป็นพฤติกรรมที่มีประโยชน์ในการช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาความคิด และมีโอกาสในการเรียนรู้มากขึ้น ดังนั้น ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับนิสิตที่จะออกฝึกสอนในปีต่อไป ควรได้จัดให้มีการสอน และการฝึกนิสิตเกี่ยวกับพฤติกรรมแก้ไขข้อผิดพลาดดังกล่าว เพิ่มเติม เพื่อเตรียมพร้อมนิสิตให้มีความรู้ ความเข้าใจ และได้รับการฝึกฝนในเรื่องดังกล่าวให้ดียิ่งขึ้น
2. ควรทำการศึกษาในเรื่องเดียวกันกับครูประจำการที่สอนวิชาภาษาอังกฤษ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยศึกษาดูว่า ครูประจำการดังกล่าวมีพฤติกรรมแก้ไขข้อผิดพลาดอย่างไร เพื่อจะได้นำผลการวิจัยมาปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ หรือผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของผู้เรียนระหว่างกลุ่มที่ได้รับการแก้ไขข้อผิดพลาดกับกลุ่มที่ไม่ได้รับการแก้ไขข้อผิดพลาด เพื่อศึกษาดูว่าหลังจากที่ผู้เรียนแต่ละกลุ่มได้รับการสอนแต่ละแบบไปช่วงระยะเวลาหนึ่ง จะมีการพัฒนา เปลี่ยนแปลงความสามารถในการใช้ภาษาแตกต่างกันหรือไม่

4. ควรทำการศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอน และของผู้เรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการแก้ไขข้อผิดพลาด เพื่อศึกษาดูว่า พฤติกรรมการแก้ไขข้อผิดพลาดใดที่ครูผู้สอนพึงพอใจ และใช้ปฏิบัติในห้องเรียน พร้อมทั้งศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนว่า พฤติกรรมการแก้ไขข้อผิดพลาดใดที่ผู้เรียนขอให้ครูผู้สอนใช้แก้ไขข้อผิดพลาด เพื่อจะได้นำเอาพฤติกรรมดังกล่าวมาใช้ในการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย